

## СТАНОВИЩЕ

относно дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление: 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Планиране и управление на териториални системи – Управление на околната среда”

*Автор на дисертационния труд:* **Панка Каменова Бабукова**, редовен докторант към Геолого-географски факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски”

*Тема на дисертационния труд:* **„Оценка на риска от наводнения като инструмент за териториално планиране”**

*Научен ръководител:* **доц. д-р Даниела Златунова**

*Член на научно жури:* **доц. д-р Румяна Василева Вацева**, Национален институт по геофизика, геодезия и география при Българска академия на науките

### **1. Обща информация**

Панка Каменова Бабукова е редовен докторант към Катедра „Регионална и политическа география” на Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент Охридски” по научна специалност „Планиране и управление на териториални системи – Управление на околната среда”. Представеният от нея дисертационен труд е в обем от 257 стр. , вкл. 55 фигури, 4 ортофото карти, 23 таблици и библиография от 135 литературни източници и нормативни документи на български, английски и немски език. Дисертацията е структурирана в пет глави, изводи, използвани съкращения, терминологичен речник и 10 приложения. Представен е автореферат в обем от 40 страници и две публикации по темата на дисертацията. Документите по процедурата са в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България.

### **2. Характеристика на дисертационния труд**

Темата на дисертационния труд за оценка на риска от наводнения като инструмент за териториално планиране е изключително актуална и значима не само от научна, но и от научноприложна гледна точка и във връзка с необходимостта от прилагане на нов подход за управление на риска от наводнения. Авторът си поставя за основна цел да предложи научен подход за прилагане оценката на риска от речни наводнения като инструмент за териториално планиране. Тази цел се постига чрез изпълнението на осем коректно поставени задачи. Предметът и обектът на изследване са формулирани ясно и точно. В *първа глава* са разгледани теоретични въпроси, свързани с оценката на риска от наводнения, същност на понятията планиране на териториалното развитие, устойчивото развитие като допирна точка между териториалното планиране и управлението на риска от наводнения и интегриране оценката на риска от наводнения в териториалното планиране. От изложението проличава добрата теоретична подготовка на докторанта. Проучени са добри практики за зонироване на заплахата от наводнения в Австрия и Великобритания.

Докторантът предлага подход за зонироване на територията с риск от наводнения в България. Във *втора глава* е направен анализ на интегриране оценката на риска от наводнения в политиките за териториално планиране на Австрия и Великобритания, а в *трета глава* този анализ е направен и за България. В *четвърта глава* са представени резултатите от приложение оценката на риска от наводнения в териториалното планиране на гр. Севлиево, като е приложен разработения подход за зонироване на територията с риск от наводнения. В *пета глава* са обобщени проблемите и възможностите за оптимизация на интегрирането оценката на риска от наводнения в териториалното планиране. Накрая в синтезиран вид са представени изводите от проведеното изследване.

### **3. Научни и научноприложни приноси**

В автореферата на дисертационния труд са формулирани три научни и два практикоприложни приноси. Като съществен научен принос може да се определи разработеният подход, базиран на добри европейски практики за зонироване на територията с риск от наводнения в България. Вторият научен принос е свързан с изследването на концепцията за планиране на териториалното развитие и възможностите за интегриране оценката на риска от наводнения в мерките за териториалното планиране. Останалите три приноси могат да бъдат отнесени към научноприложните и включват оценяването на степента на интегриране оценката на риска от наводнения в действащите нормативни и стратегически документи за териториално планиране на Р. България; разработеният практически пример за приложение на оценката на риска от наводнения като инструмент за планиране на териториалното развитие на гр. Севлиево и формулираните препоръки за интегриране и приложение на оценката на риска от наводнения като инструмент за устойчиво териториално развитие. Приемам приносите като собствено дело на докторанта.

### **4. Публикации по темата на дисертацията**

Панка Бабукова има две публикации по темата на дисертацията – една самостоятелна и една в съавторство с научния ръководител. Публикациите са пряко свързани с тематиката на изследването. Самостоятелната публикация е отпечатана в Годишника на СУ, а публикацията в съавторство е представена на научна конференция в чужбина. Авторефератът отговаря на изискванията и отразява резултатите от дисертационния труд.

### **5. Критични бележки и препоръки**

При разработването на дисертационния труд П. Бабукова е извършила голяма по обем работа, която показва придобитите от нея знания и умения за използване на съвременни изследователски методи при разработването на изключително актуален научен проблем. Основните ми забележки са свързани с отделни части на изложението и картографската визуализация. Смятам, че в твърде голям обем са разработени частите за нормативната рамка, законодателните и стратегическите документи за териториално планиране, при което намалява тежестта на останалите части от дисертационния труд,

представящи основните научни и научноприложни приноси на докторанта. Фигурите от 15 до 42, представени като карта, вкл. „адаптирана” или „примерна”, всъщност не притежават основните картографски елементи и поради това не са карти, което намалява тяхната информативна стойност. Значително по-добра е визуализацията на четирите ортофото карти на гр. Севлиево, но и при тях липсват важни елементи, като рамки, географски координати и надписи на обекти. Защо фигури 53, 54 и 55 не са оформени като карти, което щеше да бъде в полза на изложението? Защо е необходимо да се илюстрират инструменти на ArcGIS (фиг. 50 и 52)? Голяма част от фигурите и таблиците не са посочени в текста, към който се отнасят. Въз основа на направените критични бележки общата ми препоръка към докторанта е да обръща по-голямо внимание на коректната работа с карти и таблици, тъй като те имат изключително голямо значение за доброто представяне на научните резултати.

## **6. Заключение**

Въпреки изказаните критични бележки смятам, че дисертационния труд на Панка Каменова Бабукова на тема: „Оценка на риска от наводнения като инструмент за териториално планиране” показва, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания и способности за осъществяване на самостоятелно научно изследване. В представената дисертация се разработва един много актуален проблем с важно теоретично и научноприложно значение, демонстрирани са научни и научноприложни резултати с оригинален принос, които са дело на докторанта. Дисертационният труд отговаря напълно на критериите за ОНС „доктор”. Това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да гласуват за присъждането на Панка Каменова Бабукова на образователната и научна степен “доктор” по професионално направление: 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Планиране и управление на териториални системи – Управление на околната среда”.

София, 03.07.2015 г.

Член на научно жури:

(доц дгн Румяна Вацева)